

Päivämäärä: 23.1.2025

Tiedote tutkittaville koskien projektia “Huonotapaisuudesta huono-osaisuuteen: Suhtautuminen asunnottomuuteen Suomessa 1950–1989”

Olet ottamassa osaa Turun yliopistossa järjestettävään tieteelliseen tutkimukseen. Tämä tietosuo-
jaseloste kuvaa sitä, miten henkilötietojasi tullaan käsittelemään tutkimuksessa.

1. Rekisterinpitäjä

Tutkija: Jenna Herva

Yhteyshenkilö projektia koskevissa asioissa:

Nimi: Jenna Herva
E-mail: jmcher@utu.fi

2. Kuvaus tutkimuksesta ja henkilötietojen käsittelystä

Tässä tutkimuksessa tarkastellaan eri toimijoiden suhtautumista asunnottomuuteen Suomessa 1950–1980-luvuilla. Tutkimus toteutetaan artikkeliväitöskirjana, jolloin jokaisessa artikkelissa aihe-
tettä lähestytään eri näkökulman ja aineiston kautta.

Tutkimuksen aineistona käytetään vuosina 1950–1989 julkaistuja julkisia lehti- ja muuta media-ai-
neistoa, eduskuntapöytäkirjoja, Kansan arkistossa säilytettäviä Marraskuun liikkeen aineistoja, Hel-
singin kaupunginarkiston julkisia aineistoja, kuten kaupunginhallituksen ja kiinteistölautakunnan
pöytäkirjoja liitteineen sekä huoltoviraston aineistoja. Lisäksi hyödynnetään eri asunnottomuustoi-
mijoihin liittyviä arkisto- sekä muuta aineistoa.

Edellä mainituista julkisista aineistoista ei kerätä suoria henkilötietoja, vaan mahdolliset yksityis-
henkilöitä koskevat henkilötiedot poistetaan käsittelyvaiheessa. Henkilön nimi ja esimerkiksi virka
tai puolueesta saatetaan tuoda esille, silloin kun se on yleisen edun mukaista. Näin voi olla, kun
käsitellään julkisessa toimessa olevia henkilöitä, joiden yhteys käsiteltäviin asioihin tulee myös esi-
merkiksi tutkimuskirjallisuuden kautta esille sekä huomioidessa esimerkiksi toimittajien tekijänoi-
keudet sekä viittauskäytänteet. Tutkimuksessa noudatetaan kuitenkin minimoinnin periaatetta, eli
henkilötietoja ei käsitellä laajemmin kuin on tarpeen.

Julkisten aineistojen ohella hyödynnän väitöskirjassani Kansallisarkistossa säilytettäviä Turun huol-
topoliisin aineistoja. Aineisto sisältää rikoksesta epäiltyjen ja pidätettyjen henkilötietoja. Aineisto on
salattua ja siihen on saatu käyttö lupa Kansallisarkistolta. Kyseisestä aineistosta ei kerätä henkilö-
tietoja ja aineisto muutetaan jo aineiston keruun yhteydessä anonymisoiduksi tekstimuistiinpa-
noksi.

Niin julkisesta kuin salatusta aineistoista etsitään tietoja siitä, miten asunnottomuus on tutkimus-
ajankohtana nähty sekä kuvauksia asunnottomuudesta/asunnottomista. Pääasiassa olen kiinnos-
tunut laajoista näkökulmista, mutta aineistoa voidaan käsitellä yksilötasolla, kun tarkastellaan esi-
merkiksi lehtien yleisönosastokirjoituksia. Kirjoitukset toimivat esimerkkinä kansalaisten näkemyk-
siin aiheesta, joten myös niitä käsitellään yleisellä tasolla. Lisäksi aineistojen avulla kontekstoidaan
asunnottomuuden historiaa ja toimintakenttää.

3. Tutkimusryhmän vastuullinen yhteyshenkilö

Tutkimuksen toteuttaa rekisterinpitäjä eikä tutkimusryhmää ole. Yhteyshenkilönä toimii tutkija:

Päivämäärä: 23.1.2025

Nimi: Jenna Herva
E-mail: jmcher@utu.fi

4. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

5. Henkilöt, jotka osallistuvat henkilötietojen käsittelyyn

Ainoastaan tutkimuksen tekijä osallistuu henkilötietojen käsittelyyn.

6. Tutkimuksen nimi sekä tutkimuksen kesto

Tutkimuksen nimi: Huonotapaisuudesta huono-osaisuuteen: Suhtautuminen asunnottomuuteen Suomessa 1950–1989

Henkilötietojen käsittelyn ajallinen kesto: tutkimuksen loppuun saakka, arvioitu päättymisaika: vuosi 2027.

7. Henkilötietojen lainmukainen käsittelyperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavan, tietosuoja-asetuksen 6(1) artiklassa mainitun, käsittelyperusteen nojalla:

- rekisteröidyn suostumus;
- käsittely on tarpeen sopimuksen täytäntöön panemiseksi;
- rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen;
- käsittely on tarpeen rekisteröidyn elintärkeiden etujen suojaamiseksi;
- käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi:
 - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastollisia tarkoituksia varten;
 - tieteellisten aineistojen tai kulttuurisperinnöllisten materiaalien arkistointia varten;
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettu etu.

8. Tutkimusmateriaaliin sisältyvät henkilötiedot sekä suojatoimenpiteet

Aineistosta kerätään tietoa eri toimijoiden näkemyksistä asunnottomuuteen. Julkisiin aineistoihin sisältyviä henkilötietoja voi olla nimi/nimimerkki, ikä, asuinkunta, puolue, virka/muu suhde asunnottomuuteen esimerkiksi yhdistystoiminnan kautta. Joissain tapauksissa nämä asiat ovat jälkikäteen myös kyseisten henkilöiden julkisuuteen saattamia, ja näin ollen tulevat ilmi myös esimerkiksi tutkimuskirjallisuuden kautta. Tämänkaltaisissa tapauksissa henkilön nimi voidaan tuoda esille. Eduskuntapäytäkirjojen osalta voidaan myös tuoda esille puhujan nimi sekä puolue. Tässäkin hyödynnetään kuitenkin minimoinnin periaatetta. Julkisesta aineistosta ei myös suoraan kerätä henkilötietoja, vaan lähtökohtaisesti aineistoja käsitellään yleisellä tasolla.

Huoltopoliisin aineistoon sisältyy poliisin henkilötietoja (esim. kuulusteleavan poliisin nimi ja virka), sekä kuulusteltujen tietoja (nimi, mahdollinen synnyinpaikka, kotipaikkakunta tai osoite, ikä, sukupuoli). Poliisin aineisto anonymisoidaan arkistossa välittömästi tekstimuistiinpanoiksi, ja aineistoa käsitellään vain yleisellä tasolla; aineistosta voidaan esimerkiksi etsiä tietoja eri termien käytöstä sekä yleisesti tarkastella, millä perusteella huoltopoliisin kuulusteluun on jouduttu ja miten kuulustelut ovat edenneet. Kuulusteluja tarkastellaan myös kokemushistorian valossa, mutta kokemuksiakin käsitellään siten, että niiden perusteella ei voida henkilöjä tunnistaa.

Päivämäärä: 23.1.2025

Julkisesta aineistosta otetut mahdolliset kuvat tai muut digitoidut jäljennökset tallennetaan tutkimuksen ajaksi Turun yliopiston Seafire-pilvitalennuspalveluun salasanalla suojattuun kansioon, johon vain tutkijalla on pääsy.

9. Erityiset henkilötietoryhmät (arkaluontoiset henkilötietoryhmät)

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja:

Rikoksesta epäily ja rikostuomiot

Erityisiä henkilötietoryhmiä käsitellään seuraavan, tietosuoja-asetuksen artiklaan 9(2) perustuvan, käsittelyperusteen nojalla:

- rekisteröidyn suostumus;
- käsittely on tarpeen rekisteröidyn elintärkeiden etujen suojaamiseksi;
- käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi:
 - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastollisia tarkoituksia varten;
 - tieteellisten aineistojen tai kulttuurisperinnöllisten materiaalien arkistointia varten;

10. Henkilötietojen keräämisen lähteet

Tietoja kerätään julkisista media-aineistoista sekä julkisista ja salatusta arkistoaineistoista.

11. Henkilötietojen siirtäminen ja jakaminen kolmansille osapuolille

Henkilötietoja ei siirretä Turun yliopiston/tutkimusryhmän ulkopuolelle.

12. Henkilötietojen siirtäminen EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Henkilötietoja ei siirretä Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

13. Automaattinen päätöksenteko ja noudatettavat suojatoimet

Automaattista päätöksentekoa suoritetaan seuraavien henkilötietojen osalta:

Automaattista päätöksentekoa ei toteuteta käsiteltäviin henkilötietoihin.

Henkilötietoihin sovelletaan seuraavia suojatoimia:

- Aineisto on salassa pidettävää.
- Kirjalliseen materiaaliin sovellettavat suojatoimet:
 - Anonymisointi, tunnistetietojen poistaminen, henkilötietojen käsittelyn minimointi.
- IT-järjestelmissä toteutettava henkilötietojen käsittely:
 - Salasanat, käyttäjätunnukset
- Muu: henkilötietojen käsittely perustuu asianmukaiseen tutkimussuunnitelmaan ja niiden käsittely on luottamuksellista.

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa.
- Analysoitava aineisto sisältää suorat tunnistetiedot.

Päivämäärä: 23.1.2025

Perustelut: lähtökohtaisesti suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa. Analysoitava aineisto voi sisältää tunnistetietoja, esimerkiksi viittauskäytänteiden mukaisesti lehtiaineiston osalta toimittajien nimet lisätään viitteeseen. Samoin toimitaan esimerkiksi eduskuntapöytäkirjojen osalta ja edustajiin voidaan tällöin viitata nimellä myös tutkimuksen varsinaisessa tekstiosuudessa. Myös tutkimusajankohtana julkisuudessa toimineihin henkilöihin, jotka ovat myös jälkikäteen tuoneet yhteytensä esille tutkimusaiheeseen (esim. muistelmien kautta), voidaan viitata nimellä. Käsitteilyn perusteena on yleisen edun mukainen käsittely historiallista tutkimusta varten. Myös tässä huomioidaan kuitenkin minimoinnin periaate: turhia tietoja ei tuoda esille.

14. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusaineisto poistetaan.

15. Oikeutesi rekisteröitynä sekä näihin tehtävät poikkeamat

Rekisteröity voi ottaa yhteyttä tutkijaan saadakseen lisää tietoja tietosuoja-asetuksen mukaisista oikeuksistaan.

Rekisteröidyn oikeuksiin tehtävät poikkeamat

Tietosuoja-asetuksen sekä kansallisen tietosuojalain nojalla rekisteröidyn oikeuksiin voidaan tehdä tiettyjä poikkeamia, kun henkilötietojen käsittelyperusteena toimii tieteellinen tutkimus ja oikeuksien toteuttaminen tekisi käsittelyn tarkoituksen (tässä tapauksessa tieteellisen tutkimuksen) joko mahdottomaksi tai aiheuttaisi huomattavaa haittaa käsittelylle.

Tarve tehdä poikkeamia rekisteröityjen oikeuksiin arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Tämän tietosuoja-asetuksen tutkimuksessa on todennäköisesti tarpeen tehdä poikkeamia seuraaviin rekisteröityjen oikeuksiin:

- Oikeus saada pääsy tietoihin (Artikla 15)
- Oikeus tietojen oikaisemiseen (Artikla 16)
- Oikeus tietojen poistamiseen (Artikla 17)
- Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (Artikla 18)
- Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä (Artikla 20)
- Vastustamisoikeus (Artikla 21)

Perusteet tehtäville poikkeamille sekä tehtävien poikkeamien ulottuvuus: oikeuksiin ei tehdä poikkeamia.

Oikeus valituksen tekemiseen

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetulle, jos koet, että henkilötietojasi on käsitelty soveltuvan tietosuojalainsäädännön vastaisesti.

Tietosuojavaltuutetun yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Puhelinvaihe: 029 566 6700
Sähköposti (kirjaamo): tietosuoja(at)om.fi

**TURUN
YLIOPISTO**

5 (5)
**TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN
TIETOSUOJASELOSTE**
EU:n yleinen tietosuoja-asetus
artiklat 13 ja 14

Päivämäärä: 23.1.2025